

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. дпн Клавдия Василева Сапунджиева, СУ "Св. Кл. Охридски"
на дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор"

в област на висше образование: 1. Педагогически науки
професионално направление: 1. 2. Педагогика (социална педагогика)

Автор: Деян Недялков Делчев

Тема: Съвременни модели на социално възпитание и работа със семейството

Научен ръководител: проф. дпн Клавдия Василева Сапунджиева

1. Представяне на кандидата

Деян Делчев е роден през 1978 г. Завършил е СУ и е бакалавър по социална педагогика и магистър по английска филология със специалност "Литература и медии". Професионалната му реализация е свързана с научните му изяви и интереси. Той е учител по английски език, а в периода 10.01. 2012 - 10.01. 2015 г. е редовен докторант към катедра "Социална педагогика и социално дело". Има участия в научноизследователски проекти на катедрата и в научни форуми по проблеми, сродни с изследваната в дисертацията проблематика.

По процедурата няма нарушения, а представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на СУ.

2. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Трудът е резултат от задълбочено проучване и анализ на проблемите по темата, която е особено актуална, защото дава коментар за развоя на идеите и практиката на

социалното възпитание и работата със семейството. Изследователската концепция е ясна и добре очертана, методиката е адекватна за постигане на целта, стилът е точен и коректен. Трудът е структуриран логично и се състои от увод, три глави, заключение, речник на термините, литература - цитирана и обща библиография, общо 254 заглавия, от които 131 на кирилица и 123 на латиница, приложения, общо 214 страници текст.

Теоретичната част на труда представя и систематизира най-значимите съвременни теории, модели и практики на социалното възпитание и социалната работа със семейства. Анализът е насочен към открояване на практическите им характеристики и възможностите за приложението им в български условия. Преди всичко е налице разностранно и многопластово дефиниране на феномена "модел" и на тази основа е осигурен теоретичният дискурс за анализ на моделите на социалното възпитание. Втората глава е посветена на хронологията и развоя на моделите за социално възпитание и работа със семейството, като анализът е целенасочен по посока на динамиката и предпоставянето им в основата на съвременните модели. Третата глава представя историческото развитие на семейната социално - педагогическа работа у нас с и натрупването на опит, насочен към семейната проблематика.

Емпиричната част предлага модел за социално възпитание и работа със семейства в контекста на два актуални проблема – урбанизацията и дигиталното разслояване на поколенията. Развита е една нова перспективна линия за социалната педагогика и социално-педагогическата практика, свързана с работата по: осигуряване на професионализация и квалификация на „проблемна група“ от социални педагози за създаването на национална програма за дигитализация на обучението; организиране на квалификационни курсове за преподаватели; анимиране на по-възрастните поколения в процеса на преодоляването на дигиталното разслояване между поколенията; използване на възможните ресурси на дигиталните технологии за ревитализиране на образованието и на диалога между поколенията в селищата със затихваща функция.

Изводите са логични, правомерни и конкретни. Трябва да се открият и отделните препоръки и прогнози за бъдещи изследвания, тъй като са обосновани, приемливи и необходими.

3. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Може да се каже, че *основното достойнство* на дисертационния труд е свързано с очертаната реална и богата в научно отношение картина на теоретичните концепции

и практиката на социално-педагогическата работа със семейството. На основата на анализирани модели от европейската и американската практика са открити теоретико-емпирични основания за адаптиране на социално-възпитателен модел за работа със семейства у нас в контекста на урбанизацията и дигиталното разслояване на поколенията. Този факт предполага възможността за доразвиване на заложените проблеми в перспектива. Дисертацията е израз на цялостен анализ, основан на всички значими за темата теоретични постановки и емпирични данни, както и на познаване на сродните научни области.

4. Преценка на автореферата и публикациите по дисертационния труд

Публикациите са достатъчни като брой и са представителни. Всички са по темата на дисертационния труд. Те са лично дело на докторанта и са самостоятелни.

Авторефератът съответства на дисертационния текст и представя труда по коректен начин, но би могъл да е по-подробен, още по-систематизиран и богат по отношение на изведените в дисертацията изводи.

Приносите са израз на реална научна самооценка.

5 . Критични бележки и препоръки

Би било добре да има още повече собствени емпирични данни и в перспектива да се развият експериментално още по- детайлно отделните идеи на модела.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Като отчитам посочените постижения и изведените приноси, задълбоченото изследване и конкретните анализи, изводи и препоръки, предлагам на уважаемото научно жури да гласува *положително* и Деян Недялков Делчев да получи образователната и научна степен "доктор" по професионално направление 1.2 "педагогика (социална педагогика)".

19. 05. 2015 г.

Проф. дпн Клавдия Сапунджиева